

Hoe beoordelen kiezers coalitieakkoord D66, CDA, VVD?

Opinieonderzoek over de formatie
Rapport Ipsos I&O, peiling 30 januari – 2 februari '26

www.ipsos-publiek.nl

Colofon

Uitgave

Ipsos I&O

Zuiderval 70
7543 EZ Enschede

Amstelveenseweg 760
1081 JK Amsterdam

Ericssonstraat 2
5121 ML Rijen

Rapportnummer

2026/15

Datum

2 februari 2026

Auteurs

Maartje van de Koppel
Peter Kanne
Asher van der Schelde

Copyright

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

	Nieuwe coalitie: veel vertrouwen in het centrum, weinig op de flanken	4
1	Coalitieakkoord	6
1.1	Bekend met coalitieakkoord?	6
1.2	Vertrouwen in het nieuwe kabinet	7
1.3	Waarom hebben kiezers wel/ geen vertrouwen in de nieuwe coalitie?	8
2	Effectiviteit	12
2.1	Vertrouwen in oplossingen voor crises	12
3	Maatregelen coalitieakkoord	14
3.1	Sociaaleconomisch & gezondheid	14
3.2	Wonen	16
3.3	Defensie en internationale relaties	17
3.4	Asiel en migratie	18
3.5	Klimaat & stikstof	19
4	Vertrouwen als minister-president	20
5	Zetelpeiling	21
5.1	Verlies voor PVV, coalitiepartijen houden stand	21
	Onderzoeksverantwoording	22

Nieuwe coalitie: veel vertrouwen in het centrum, weinig op de flanken

Vertrouwen in kabinet stijgt na presentatie coalitieakkoord...

Op vrijdag 30 januari presenteerden D66, VVD en CDA hun coalitieakkoord voor het aanstaande minderheidskabinet. Twee weken geleden schreven we dat slechts 27 procent veel of enige vertrouwen had in het aanstaande kabinet. Nu, na de presentatie van het akkoord, is dat gestegen naar 34 procent. Nog steeds hebben zes op de tien kiezers (58%) dus weinig tot geen vertrouwen in het minderheidskabinet.

De 'eigen' kiezers van D66, CDA en VVD zijn hoopvol. Bij deze drie kiezersgroepen steeg het vertrouwen ook t.o.v. twee weken geleden. Waarom? Veel van deze kiezers ervaren de positiviteit van Jetten c.s. en de wil samen te werken als prettig en vertrouwenwekkend. Het feit dat er relatief snel een akkoord is en dat zaken nu echt aangepakt gaan worden, stemt tot tevredenheid. Er moet weer gepolderd worden, wat mensen goed vinden. De meeste maatregelen kunnen ook op steun van deze kiezersgroepen rekenen.

...maar blijft zeer laag aan de politieke flanken

Met name onder kiezers van BBB, PVV, FvD, SP is het vertrouwen echter (zeer) laag. Bij het aantreden van het vorige kabinet (Schoof), was juist onder rechts-conservatieve kiezers het vertrouwen in dit kabinet – waarmee zij het toen 'voor het zeggen' kregen – hoog. Bij dit kabinet dreigt dat weer verloren te gaan.

De achterban van oppositiepartij GL-PvdA ziet vooral een rechts akkoord en maakt zich zorgen om de bezuinigingen op de zorg en sociale zekerheid, verwonderen zich over het klimaatbeleid (dat ze te mager vinden) en zijn verbaasd over het onverkort strenge immigratiebeleid. Toch heeft een substantiële minderheid (het vertrouwen ging hier van 20 naar 32%) vertrouwen in de coalitie. Net als leider Klaver staan zij er constructief in.

Veel rechtse kiezers zijn daarentegen bang dat GL-PvdA alsnog veel macht gaat krijgen en het beleid naar links gaat trekken. Van de JA21-kiezers heeft slechts 17 procent (enig) vertrouwen in het nieuwe kabinet, 79 procent heeft dat nauwelijks tot niet. Overigens valt ook onder deze achterban kritiek op de sociaaleconomische plannen te horen; de verhoging van het eigen risico, bezuinigingen op de zorg en hogere AOW-leeftijd vallen ook bij sommige JA21-kiezers verkeerd.

Voorgenomen bezuinigingen zowel op links als rechts weinig populair

Een aantal concrete maatregelen uit het coalitieakkoord kan op steun van de meerderheid van de kiezers rekenen. Dat geldt met name voor plannen die moeten zorgen voor veiligheid en het versterken van de zorg. De meeste kiezers kunnen zich vinden in de geplande investeringen in onderwijs (75% voor), wonen (72%) en Defensie (61%).

Minder steun is er voor de plannen die dit moeten financieren. Met name maatregelen die burgers in de portemonnee raken en die de verzorgingsstaat raken, zijn niet populair. Zo wil het kabinet het extra geld voor Defensie onder meer ophalen met een belastingverhoging voor burgers. Kiezers zowel op links als op rechts zijn kritisch: 36 procent is, 44 procent is tegen. Slechts 8 procent staat achter de voorgenomen bezuinigingen op de ouderenzorg, circa een kwart steunt het plan de AOW-leeftijd mee te laten stijgen met de levensverwachting. Ook het verhogen van het eigen risico krijgt beduidend meer tegenstand (54%) dan steun (28%).

Lage verwachtingen van migratiebeleid

Een opvallend verschil met het vorige kabinet is de inschatting hoe effectief het nieuwe kabinet zal zijn op het aanpakken van de vluchtelingenproblematiek. Aan de vooravond van het kabinet-Schoof dacht 47 procent van de kiezers dat dat kabinet hier succesvol in zou zijn. Nu verwacht slechts 21 procent dat van het kabinet-Jetten. In 2024 waren vooral PVV-kiezers hoopvol (83%), nu heeft nog slechts 2 procent van de PVV-ers dit vertrouwen.

Een aantal voorgenomen maatregelen, zoals het harder aanpakken van criminele asielzoekers, wordt goed gewaardeerd (88% voor). Maar over een tweestatusstelsel, waarbij onderscheid wordt gemaakt in rechten van asielzoekers, zijn de meningen verdeeld. Ook het voornemen meer geld te besteden aan asielprocedures en -opvang kan op meer tegenstand (48%) dan steun (30%) rekenen.

Vier op tien: vertrouwen in Jetten als minister-president

Aanstaand premier Rob Jetten kan op meer vertrouwen rekenen dan zijn coalitie. Niet verrassend hebben D66-kiezers veel vertrouwen in hem (93%), dat geldt ook (maar iets minder) voor de CDA-achterban (71%). Opvallend is dat onder kiezers van GL-PvdA het vertrouwen in Jetten als premier hoger is (63%) dan onder VVD-kiezers (50%). Rechts-conservatieve kiezers hebben weinig tot geen vertrouwen in het premierschap van Jetten.

Zetelpeiling: verlies voor de PVV, coalitiepartijen houden stand

Om te meten of het nieuws over de formatie impact heeft op de electorale verhoudingen begon de vragenlijst – zoals altijd – met de vraag over stemintentie. Bovendien is dit de eerste Ipsos I&O-zetelpeiling na het afsplitsen van zeven PVV-Kamerleden, die als Groep Markuszower verder gaan.

De PVV levert 4 zetels in sinds medio januari, 7 minder dan bij de Tweede Kamerverkiezing, en komt op 19 zetels. Deze zetels lijken vooral bij JA21 (+3 sinds 19 januari) en FvD (+2) terecht te komen. De Groep Markuszower haalt in deze peiling geen zetels.

De coalitiepartijen houden redelijk stand, al groeien ze niet. Sinds 19 januari zien we bij hen geen significante verschuivingen.

Onderzoeksverantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdag 30 januari tot en met maandag 2 februari, 9 uur. We voerden het onderzoek uit in samenwerking met Pauw & de Wit.

In totaal werkten 2.614 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek. De steekproef is grotendeels getrokken in het I&O Research Panel. Een deel (n = 221) deed mee via PanelClix. Dit zijn voornamelijk jongeren, lager opgeleiden en respondenten met een niet-westerse achtergrond.

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in oktober 2025. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard (CBS). Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent. Bij een steekproef van n=2.000 en een uitkomst van 50 procent is er sprake van een foutmarge van plus of min 2,2 procent.

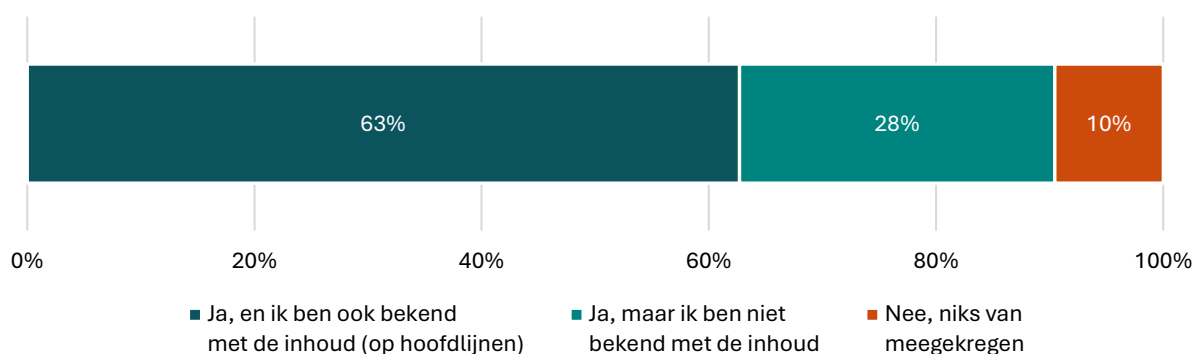
1 Coalitieakkoord

1.1 Bekend met coalitieakkoord?

Op het moment dat dit onderzoek liep – van vrijdag 30 januari t/m maandag 2 februari – zei 63 procent goed inhoudelijk bekend te zijn met de plannen, nog eens 28 procent had gehoord van het akkoord maar was nog niet op de hoogte van de inhoud. Tien procent had er niets van meegekregen.

Figuur 1.1: Vrijdag 30 januari presenteerden D66, VVD en CDA hun coalitieakkoord. Heeft u hier iets van meegekregen?

Basis: allen (n = 2.614).

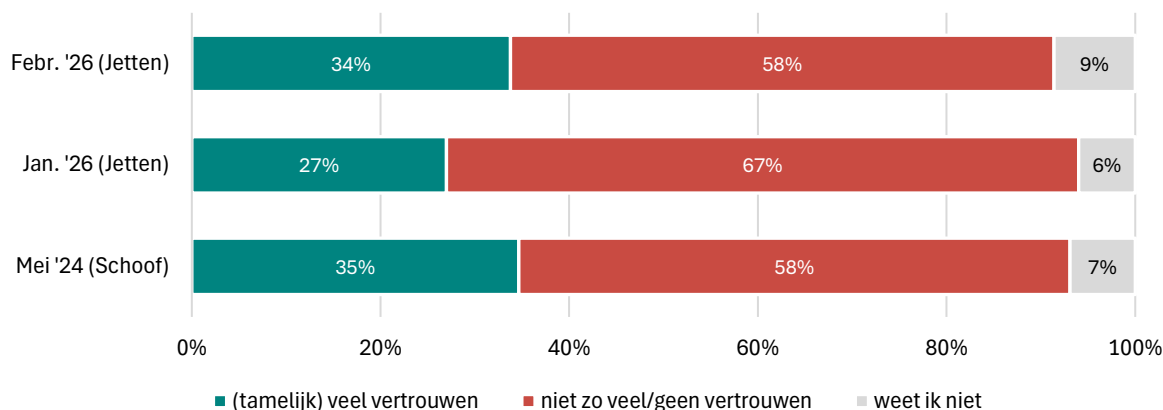
1.2 Vertrouwen in het nieuwe kabinet

Eén op de drie kiezers (34%) zegt na de presentatie van het coalitieakkoord vertrouwen te hebben in het nieuwe kabinet van D66, VVD en CDA. Dit is iets meer dan twee weken geleden (toen 27%) en ongeveer evenveel als 5 weken voor aantreden van het kabinet Schoof (35%).

Bijna zes op tien (58%) hebben weinig of geen vertrouwen. Negen procent weet het niet.

Figuur 1.2: Vertrouwen voorafgaand aan kabinetten Schoof en Jetten

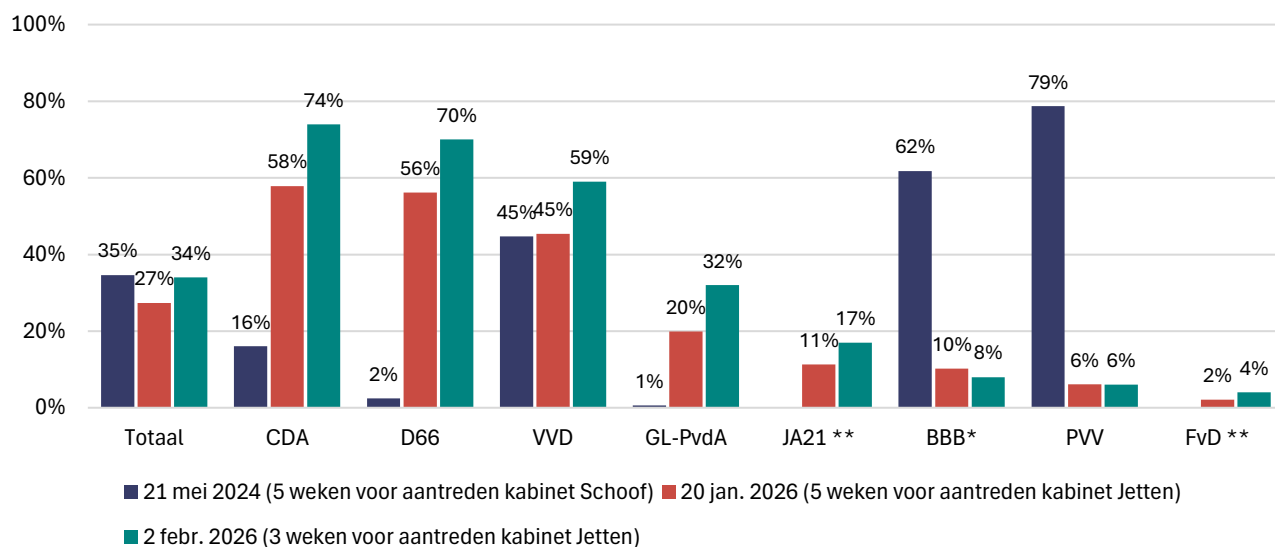
‘Hoeveel vertrouwen heeft u in het nieuwe kabinet van ...?’ Basis: allen.

Het vertrouwen is het grootst onder kiezers van CDA, D66 en VVD en bij alle drie kiezersgroepen is dat gestegen ten opzichte van twee weken geleden. Ook bij de achterban van oppositiepartij GL-PvdA is het vertrouwen gestegen (van 20 naar 32%), al heeft daar nog steeds een meerderheid (62%) weinig tot geen vertrouwen. Ook JA21-kiezers zijn iets positiever geworden (17% wel, 79% geen vertrouwen). Onder kiezers van BBB, PVV, FvD, SP (zie figuur op volgende pagina) is het vertrouwen momenteel erg laag.

Figuur 1.3: Vertrouwen voorafgaand aan kabinetten Schoof en Jetten

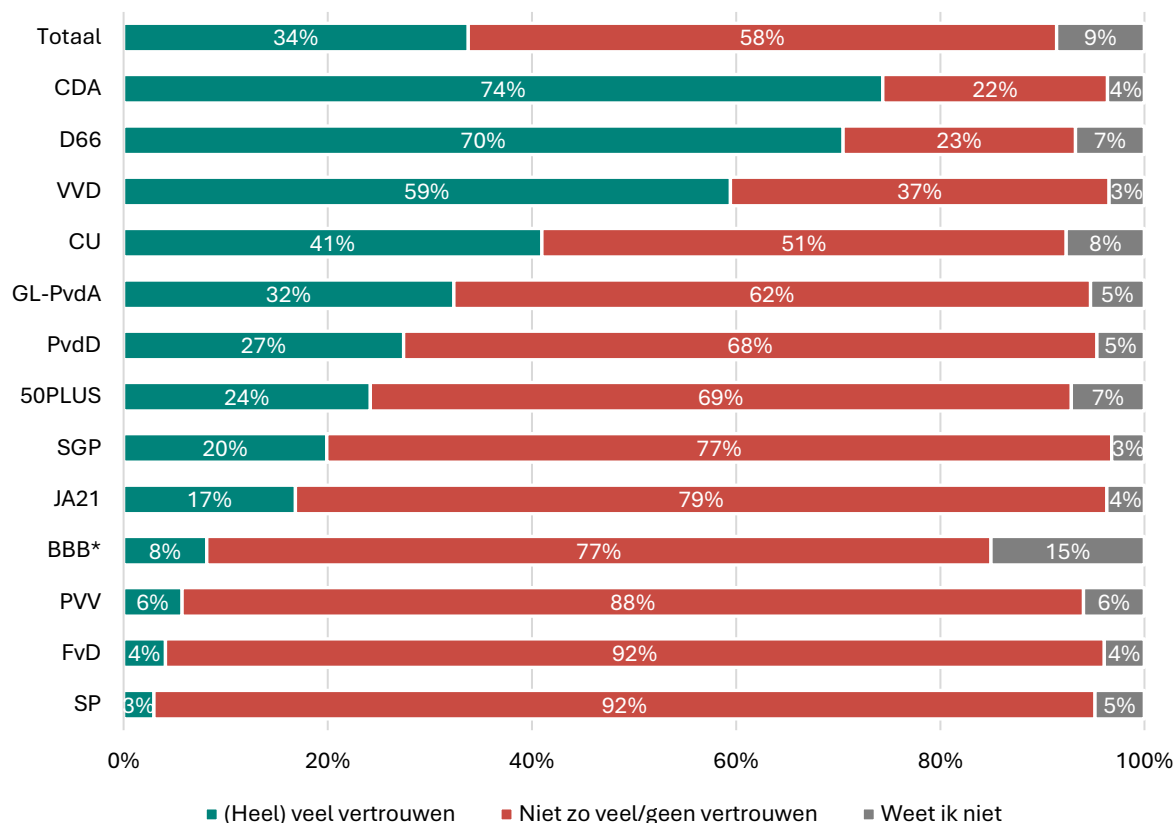
Getoond in figuur: alleen % heel veel + tamelijk veel vertrouwen. Naar politieke voorkeur.

** = indicatief want weinig waarnemingen

Figuur 1.4: Hoeveel vertrouwen heeft u in het nieuwe kabinet van D66, VVD en CDA?

Naar huidige politieke voorkeur. Basis: allen (n = 2.614).

1.3 Waarom hebben kiezers wel/geen vertrouwen in de nieuwe coalitie?

Twee weken geleden¹ stelden we deze vraag ook, toen schreven we (over de 27% die vertrouwen had): voor de meesten van deze kiezers geldt dat ze geloven in het welslagen van dit kabinet omdat het moet. Ook is er vertrouwen omdat het gaat om partijen die in het verleden bewezen hebben dat ze dit kunnen en bovendien inhoudelijk niet mijlenver uit elkaar liggen.

Nu heeft dus 34 procent er vertrouwen in. Vooral kiezers van D66, VVD, CDA en GL-PvdA zijn positiever geworden. Waarom is dat? Veel kiezers, zeker die van deze partijen, ervaren de positiviteit van Jetten c.s. en de wil samen te werken als prettig en vertrouwenwekkend. Het feit dat er relatief snel een akkoord is en dat zaken nu echt aangepakt gaan worden, stemt tot tevredenheid. Er moet weer gepolderd worden, wat mensen goed vinden.

D66-kiezers

D66-kiezers zijn overwegend positief (70%), vooral omdat er echte keuzes worden gemaakt en er weer samengewerkt gaat worden. Hier en daar is er nog wat irritatie over de 'halsstarrige VVD-leider' te bespeuren en is er zorg over de oppositie: gaan ze niet te veel dwarsliggen?

¹ *Zetelpeiling en formatie: weinig vertrouwen in minderheidskabinet - Ipsos I&O Publiek*

Enkele citaten van D66-kiezers:

- *Ze gaan een uitdaging aan door te vertrouwen op het meewerken van andere partijen. Dit kan een zeer goed voorbeeld zijn voor de bevolking. We moeten elkaar weer gaan vertrouwen en zelf verantwoordelijkheid nemen.*
- *Geen ruzie. Niets uitgelekt. Beschaafde gesprekken. Jonge mensen. Geen rechtse ideeën. Goed regeerakkoord. Bezuiniging op het onderwijs wordt teruggedraaid. Vrijheidsbijdrage.*
- *Het lijkt een goede samenwerking. Het regeerakkoord is helder. Er worden keuzes gemaakt.*
- *Het regeerplan is goed maar of andere partijen het landsbelang boven het eigen belang uit kunnen/willen tillen is weer iets anders.*
- *Ik krijg het idee dat alle betrokken partijen inzien dat er geregeerd moet worden ipv ruzie gemaakt.*
- *Ik heb vertrouwen in het cda en D 66 maar ben wat wantrouwend ten opzichte van de vvd. Ik had liever ook groen links/pvda erbij gehad. Dan zou ik veel vertrouwen hebben en was er ook een breder draagvlak in beide kamers*
- *Ik heb er wel vertrouwen in, maar verwacht dat de oppositie flink gaat herrieschoppen om het niet te laten werken*
- *Het zijn wel partijen waar ik het idee heb dat ze het landsbelang boven stellen. Geen populistische praat. Ik heb wel irritatie over de starheid van de VVD leider*
- *Naar verwachting worden de beleidsvoornemens in het parlement op sociale thema's afgezwakt*

VVD-kiezers

Van de VVD-kiezers heeft nu een meerderheid van 59 procent vertrouwen in het nieuwe kabinet, dit was 45 procent. Veel VVD-kiezers zijn bang dat GL-PvdA in deze constructie alsnog veel macht gaat krijgen en het beleid naar links gaat trekken. Bovendien wordt D66 door hen niet vertrouwd. Deze sentimenten bestaan nog steeds, maar VVD-kiezers zijn redelijk gerustgesteld door het coalitieakkoord. Opvallend weinig zeggen VVD-kiezers overigens dat veel van de VVD-standpunten zijn binnengehaald. Eerder zijn ze blij met het feit dat verschillen zijn overbrugd.

Enkele citaten van VVD-kiezers:

- *De onderbouwing hoe ze de zaken gaan aanpakken geeft mij vertrouwen daar geloof ik wil in.*
- *Korte lijnen qua communicatie en snel resultaat bereikt met regeerakkoord.*
- *programma behalve door Groenlinks goed ontvangen in politiek en daarbuiten. Dat geeft hoop.*
- *Dit Kabinet moeten wel mee bewegen met de oppositie, dus ik verwacht veel draag vlak, er moet gepolderd worden*
- *Uitgangspunten zijn goed en ik zee veel nieuw beleid. Er lijkt nu eindelijk iets te gaan gebeuren.*
- *De partijen luisteren naar elkaar en zijn bereid op redelijke en respectvolle manier met elkaar te overleggen, waarbij het onvermijdelijk is dat er over en weer concessies worden gedaan. Ik hoop alleen dat de oppositie eveneens bereid is op een constructieve manier hun bijdrage te leveren. (Daar heb ik overigens wat minder vertrouwen in helaas).*

CDA-kiezers

CDA-kiezers waren en zijn positief over de nieuwe coalitie. Het vertrouwen steeg van 58 naar 74 procent. Ook hier zien we dat de wil om samen te werken, om verantwoordelijkheid te nemen – zoals de drie partijen die tonen – zeer goed wordt ontvangen. De wil om het partijbelang te overstijgen. Die wil wordt vooral gezien bij Jetten en Bontenbal, bij Yesilgöz zijn meerdere CDA-kiezers terughoudender.

Enkele citaten van CDA-kiezers:

- *Ze ogen me echt constructief en met nieuwe energie. Goed bewust van alle ontwikkelingen en nemen verantwoordelijkheid voor mijn gevoel.*
- *Voornamelijk dank zij Jetten en Bontenbal. Zij hebben hun best gedaan voor het land en niet gekozen voor eigenbelang! Dat laatste bespeur ik altijd een beetje bij de VVD.*

- *Gericht op beleid, lange termijn. Positieve houding ipv alleen maar afgeven op elkaar, persoonlijk gewin en negativiteit. Samenwerken.*
- *Zeker 2 partijen (D66 en CDA) die vooruit willen, en het beste met Nederland voorhebben.*
- *Ze zullen moeten samenwerken met de kamer en dat is het enige dat Nederland kan helpen*
- *De wil die Rob Jetten en Henri Bontenbal uitstralen en hun inzet om zsm de coalitie tot stand te krijgen. Ik vind het laag van VVD dat ze niet willen samenwerken met GroenLinks-PvdA om een meerderheidskabinet te creëren.*
- *Nette mensen die hun belofte nakomen , juiste partijen zou alleen liever vvd er niet bij gezien hebben*

GL-PvdA-kiezers

Onder GL-PvdA-kiezers is het vertrouwen gestegen (van 20 naar 32%), al heeft nog steeds een meerderheid (62%) weinig tot geen vertrouwen in het nieuwe kabinet. Positieve GL-PvdA-kiezers zien redelijke politici die gewend zijn samen te werken en problemen echt aan te pakken.

Degenen die positief zijn, oordelen eveneens positief over de constructieve en verbindende houding van Jetten en Bontenbal. Elders in dit onderzoek zien we dat GL-PvdA-kiezers vrij veel vertrouwen hebben in Jetten als premier (63% heeft dat) en dat zien we terug in de toelichtingen.

Ze hopen erop dat de Jesse Klaver zaken kan doen met deze coalitie en iets kan doen aan de bezuinigingen in de zorg, iets meer doen voor het klimaat en de rijken harder aan kan pakken. Wel is men sceptisch of dat ook echt gaat lukken.

GL-PvdA-kiezers die weinig of geen vertrouwen hebben, zien vooral een rechts akkoord en maken zich zorgen om bezuinigingen op de zorg en sociale zekerheid, verwonderen zich over het klimaatbeleid (dat ze te mager vinden) en zijn verbaasd over het onverkort strenge immigratiebeleid.

De VVD en Dilan Yesilgöz worden door tamelijk veel GL-PvdA-kiezers (spontaan) gewantrouwd.

Enkele citaten van GL-PvdA-kiezers met vertrouwen:

- *Kabinet gebaseerd op ervaren partijen zonder extremen.*
- *Ik heb vertrouwen in Rob Jetten. Ik ben zeer blij met zijn optimisme en hoop dat de oppositie gaat meewerken*
- *Ik heb het idee dat CDA en D66 echt wat willen veranderen en ook de moeilijke keuzes durven maken. Het is jammer dat ze met de VVD gingen want nu worden rijken alsnog ontzien en houden deze vast aan dingen die niet kloppen zoals hypotheekrente aftrek.*
- *Een nieuwe wind, bestuurlijk ervaren, van goede wil en bereid tot samenwerken.*
- *Kan een brug slaan naar PvdA GL*
- *Ik moet eerst nog zien of het regeren met een minderheidscoalitie gaat werken. Maar in theorie zou het moeten kunnen werken. We gaan het zien.*
- *Hopelijk vaklui als ministers en staatssecretarissen, en nieuwe politieke cultuur incl samenwerking met oppositie.*

Enkele citaten van GL-PvdA-kiezers zonder vertrouwen:

- *De verwachting dat ze de rechts conservatieve kant van de kamer eerder tegemoet te komen dan de links progressieve kant. Het integraal overnemen van het plan Wennink (lasten bij burgers ipv bedrijven). De opstelling van de VVD en in het bijzonder Yesilgoz in de formatie en de noodzaak om nu met de oppositie samen te werken.*
- *Klimaat lijkt verdwenen, partijen voeren nu wetten uit (bv asielwet Faber) waar ze (CDA en D66) zelf nog tegen hebben gestemd tijdens het vorige kabinet. CO2 taks bedrijven afgeschaft, Lelystad open, eigenrisico zorg omhoog?*
- *Bezuinigen op zorg terwijl de Nederlandse bevolking steeds ouder wordt lijkt mij een slecht idee*
- *D66 had eerst vrijwel dezelfde standpunten als Groenlinks-PVDA, maar met de VVD en CDA zijn die erg anders. Dit kabinet is behoorlijk rechts/ egoïstisch.*
- *D66 kwam met dat ze centrum willen gaan, maar ze gaan behoorlijk over rechts.*
- *De minderheidspositie vraagt om mee te bewegen met andere partijen, weet niet in hoeverre die flexibiliteit er is (met name bij VVD)*

- *De plannen zijn het meest gunstig voor bedrijven en mensen met veel geld. Daar heb ik veel moeite mee. Net is de grote veldslag in de sociale zekerheid en de zorg. Daar zou veel in moeten veranderen wil ik wat meer vertrouwen in ze krijgen*
- *Een minderheidskabinet met een onbetrouwbare partij als VVD is gedoemd te falen.*
- *De VVD en het CDA maken dat ik er weinig vertrouwen in heb. Die hebben al meermaals bewezen er een zootje van te maken. Dit kabinet kan mijn vertrouwen winnen door de VVD te dumpen en te vervangen door GL/PvdA.*

JA21

Van de JA21-kiezers heeft 17 procent (enig) vertrouwen in het nieuwe kabinet, 79 procent weinig tot geen.

Bij de kiezers van JA21 zien we de scepsis die we twee weken geleden al breder bij veel rechtse kiezers zagen: ze zijn bang dat GL-PvdA in deze constructie alsnog veel macht gaat krijgen en het beleid naar links gaat trekken. Overigens valt ook onder deze achterban kritiek op de sociaaleconomische plannen te horen; de verhoging van het eigen risico, bezuinigingen op de zorg en hogere aow-leeftijd vallen ook bij sommige JA21-kiezers verkeerd.

Degenen die wel vertrouwen hebben kunnen leven met de plannen of zien het als een eerste zet. Het feit dat het asielbeleid van het kabinet Schoof grotendeels gehandhaafd wordt, stemt ook gunstig (al vinden meer JA21-kiezers het – spontaan – niet ver genoeg gaan).

Enkele citaten van JA21-kiezers zonder vertrouwen:

- *Niet te veel drammen op milieu maar beter zijn voor de gezondheid en goede betaalbare woningen*
- *Verhoging eigen risico zorg, migratiebeleid is niet streng genoeg.*
- *Te veel steun die ze moeten zoeken. Veel harder opstellen in de migratie problematiek en meer steun voor de orde handhavers. Nieuwjaars rellen keihard afstraffen.*
- *Teveel verschillen in de tweede kamer. Minderheidskabinet gaat niet werken.*
- *Weer bezuinigen op de zorg... Eigen risico omhoog... AOW leeftijd waarschijnlijk omhoog...*
- *Weinig vertrouwen aangezien het een minderheidskabinet is. Men zal dus steeds opzoek moeten naar steun en daarvoor hoogst waarschijnlijk in zee gaan met GL/PvdA. Het zou mij verrassen en wat vertrouwen winnen als ze ook de rechtse flank zoals JA21, BBB en NVA een eerlijke kans geven mee te doen. Maar ik heb mijn twijfels.*
- *Zal lastig gaan, het spel is slim gespeeld en door de versplintering van PVV wordt het nog makkelijker om zaken erdoor te drukken, gezien GL/pvda veelal voor zal stemmen.*

Enkele citaten van JA21-kiezers met vertrouwen:

- *Pakt diverse problemen aan, niet allemaal stevig genoeg, maar ja.*
- *Staan enkele goede plannen in. Maar ben in afwachting van de ministers*
- *Er moet veel gebeuren en ik kan me in hoofdlijnen vinden in het akkoord.*
- *Asielbeleid van vorig kabinet blijft grotendeels gehandhaafd*
- *De kabinetsplannen zijn onder voorbehoud*
- *Het lijkt er op dat ze echt willen samenwerken en tot oplossingen te komen voor de problemen in Nederland.*

2 Effectiviteit

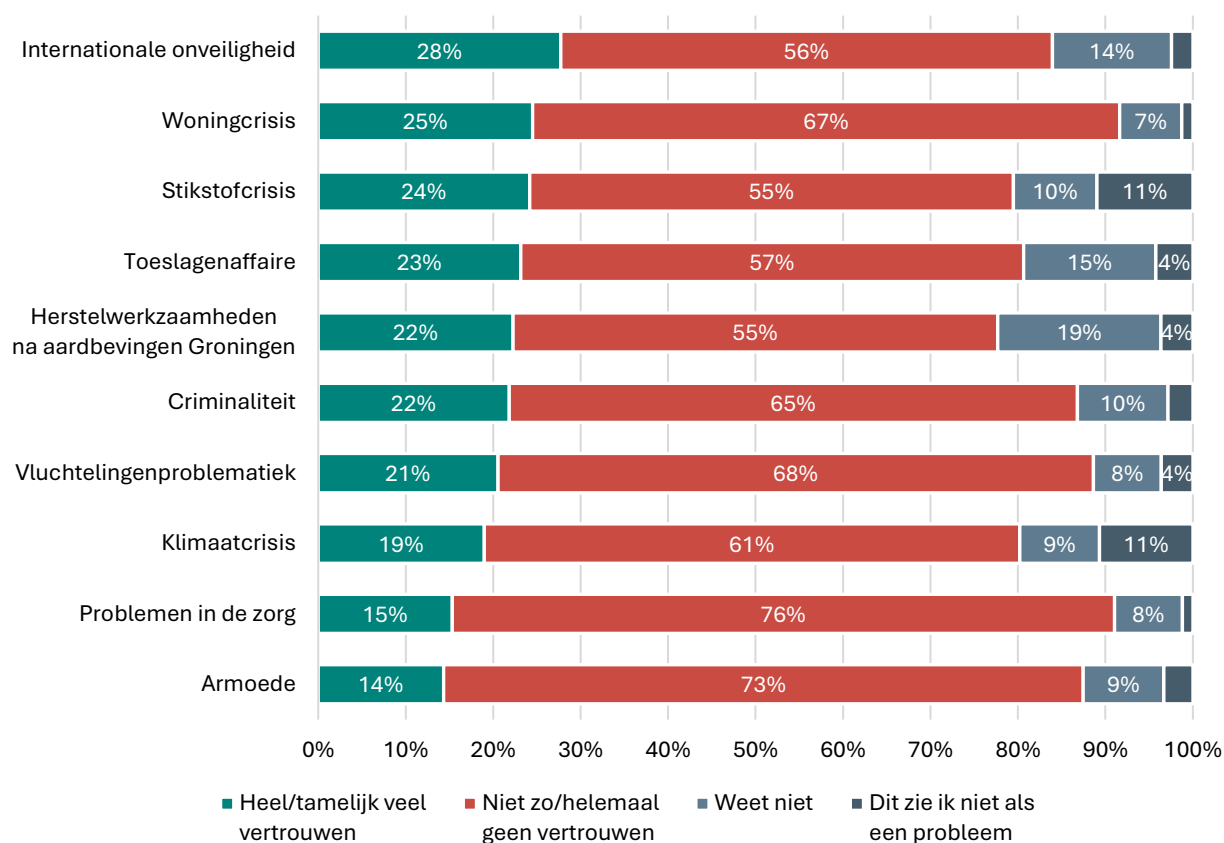
2.1 Vertrouwen in oplossingen voor crises

Een beperkt aandeel kiezers – tussen 14 en 28 procent – heeft er vertrouwen in dat het nieuwe kabinet verschillende problemen en crises zal oplossen. Voor alle voorgelegde vraagstukken heeft de meerderheid niet zo veel of helemaal geen vertrouwen dat het kabinet deze effectief kan bestrijden. In vergelijking met de periode voorafgaand aan het kabinet Schoof is dat bovendien op meerdere fronten flink afgenomen (zie figuur 2.2).

Kiezers van D66 zijn over het algemeen het meest optimistisch over de effectiviteit van het nieuwe kabinet, gevolgd door kiezers van CDA en VVD.

Figuur 2.1: In hoeverre heeft u er vertrouwen in dat het nieuwe kabinet de volgende problemen en crises oplost? Of, in zoverre dat mogelijk is voor een nationaal kabinet, ‘effectief bestrijdt’? Als u dit niet als een crisis of probleem ziet, kunt u dat ook aangeven.

Basis: allen (n = 2.614).

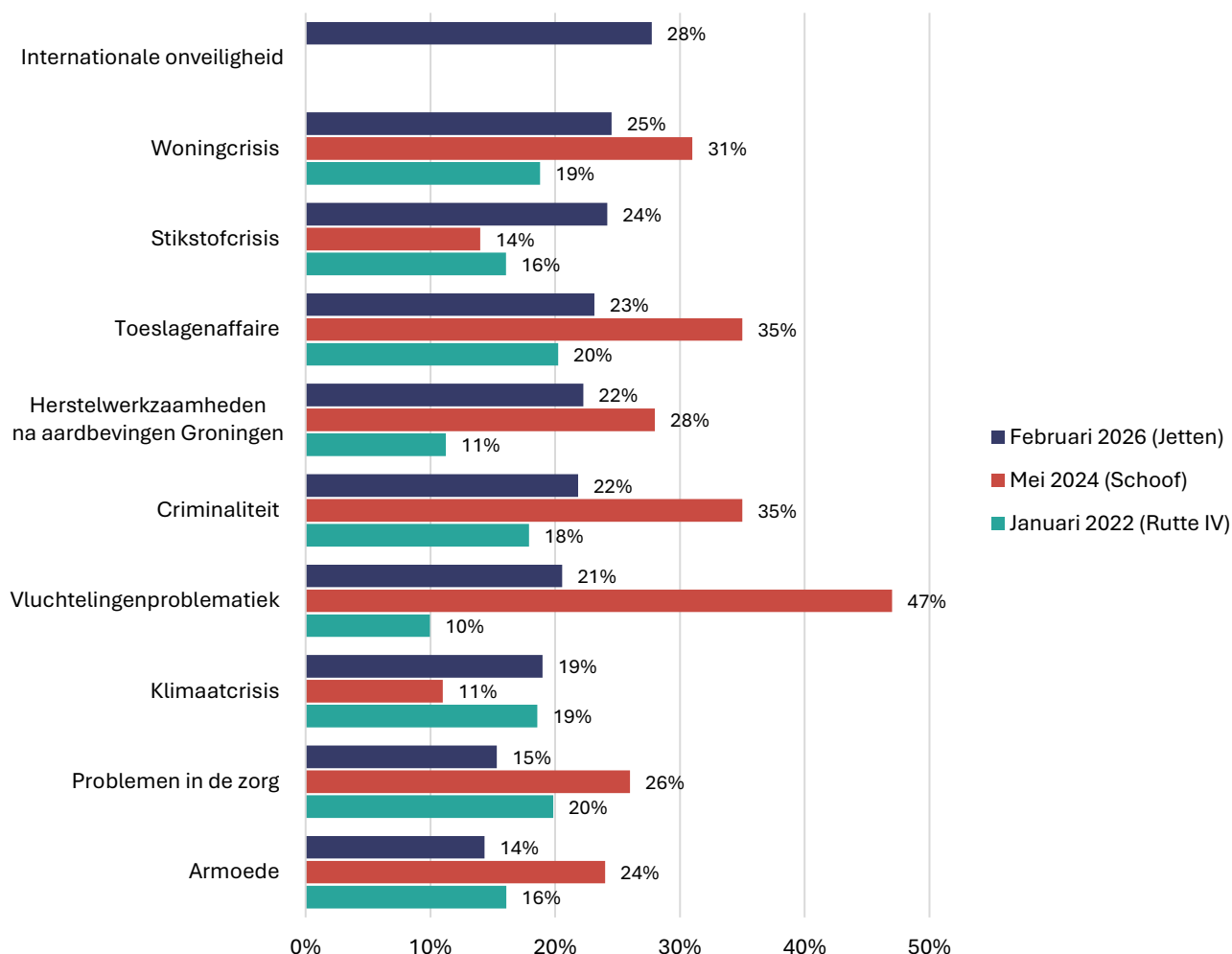
Veelal minder optimisme dan bij kabinet-Schoof, behalve over stikstof en klimaat

Vergeleken met het vorige kabinet-Schoof, is het vertrouwen hoe effectief het nieuwe kabinet zal zijn op veel vlakken lager. Met name bij het aanpakken van vluchtelingenproblematiek is er nu minder vertrouwen: 21 procent, tegenover 47 procent in mei 2024. Het vertrouwen in Rutte-IV was op dit gebied overigens nog lager (10%). Het vertrouwen in de migratie-aanpak van het kabinet-Schoof was destijds met name hoog onder kiezers van PVV (83%), nu is dat juist erg laag (2%).

Over het aanpakken van de stikstofcrisis en de klimaatcrisis zijn kiezers nu juist optimistischer dan aan de vooravond van het kabinet-Schoof. 'Internationale onveiligheid' is dit keer voor het eerst voorgelegd en direct het domein waar de kiezers het meest vertrouwen hebben.

Figuur 2.2: In hoeverre heeft u er vertrouwen in dat het nieuwe kabinet de volgende problemen en crises oplost? Of, in zoverre dat mogelijk is voor een nationaal kabinet, 'effectief bestrijdt'? Als u dit niet als een crisis of probleem ziet, kunt u dat ook aangeven.

Getoond in figuur: alleen % dat denkt dat crisis wordt opgelost of effectief bestreden.

3 Maatregelen coalitieakkoord

We legden de kiezers in dit onderzoek 27 maatregelen van de nieuwe coalitie voor en vroegen ze: Kunt u voor iedere maatregel aangeven in hoeverre u hier achter staat? In dit hoofdstuk behandelen we ze per domein.

3.1 Sociaaleconomisch & gezondheid

Een aantal sociaaleconomische maatregelen uit het coalitieakkoord kunnen op brede steun rekenen. Met name investeringen (meer geld naar onderwijs, meer geld naar gemeenten voor chronisch zieken), maar ook het ‘niet langer vergoeden van huishoudelijke hulp voor mensen met voldoende inkomen’ kan op steun van twee derde rekenen. Opvallend is dat ook strengere regels rondom de aanschaf van sigaretten en het gebruik van sociale media voor jongeren enthousiast worden ontvangen.

Over andere maatregelen zijn kiezers duidelijk minder positief en verdeeld. Zo is de helft van de kiezers tegen verhoging van het eigen risico (28% voor, 54% tegen) en het verhogen van de AOW-leeftijd vanaf 2033 (25% voor, 53% tegen). Bij geen enkele partij schaaft een meerderheid zich achter deze maatregelen – behalve bij D66 (54% voor verhoging eigen risico, 52% voor verhoging AOW-leeftijd). Kiezers van elke partij zijn tegen de bezuinigingen op de ouderenzorg.

Tabel 3.1: Hieronder volgt een aantal maatregelen uit het regeerakkoord. Kunt u voor iedere maatregel aangeven in hoeverre u hier achter staat?

Basis: allen (n = 2.614).

	Sta ik volledig / enigszins achter	Neutraal	Ben ik enigszins / volledig tegen	Weet niet
Er gaat meer geld naar onderwijs	75%	15%	7%	2%
De minimale leeftijd voor de aanschaf van sigaretten gaat omhoog naar 21 jaar	73%	13%	11%	3%
Er gaat extra geld naar gemeenten om chronisch zieken te helpen	68%	20%	8%	4%
Er wordt ingezet op een Europese regel die jongeren van onder 15 verbiedt om social media te gebruiken	68%	16%	13%	3%
De huishoudelijke hulp wordt niet meer vergoed voor mensen met voldoende inkomen	66%	16%	15%	3%
Er wordt een suikertaks ingevoerd*	48%	16%	33%	3%
De werkloosheidsuitkering wordt verkort van twee naar één jaar	43%	19%	34%	4%
Mensen met een laag inkomen maar met voldoende spaargeld kunnen geen nieuwe sociale huurwoning meer krijgen	35%	21%	38%	6%
Het eigen risico in de zorg stijgt van 385 naar 460 euro per jaar	28%	15%	54%	3%
Vanaf 2033 gaat de AOW-leeftijd omhoog met de levensverwachting**	25%	18%	53%	4%
Er gaat minder geld naar de ouderenzorg	8%	13%	76%	3%

*Toelichting: “Producten die veel suiker bevatten worden daarom duurder.”

**Toelichting: “Als de gemiddelde levensverwachting in Nederland een jaar stijgt gaat de AOW-leeftijd dus ook een jaar omhoog.”

Tabel 3.2: Maatregelen sociaaleconomisch & gezondheid, naar huidige politieke voorkeur (in percentages 'mee eens')

	Tota al	D66	PVV	VVD	GL- Pvd A	CDA	JA21	FvD	BBB *	CU	SP	SGP	Pvd D	50P LUS
Er gaat meer geld naar onderwijs	75	88	64	75	89	86	67	64	65	74	85	71	86	77
De minimale leeftijd voor de aanschaf van sigaretten gaat omhoog naar 21 jaar	73	90	61	75	85	79	60	49	63	87	67	81	82	78
Er gaat extra geld naar gemeenten om chronisch zieken te helpen	68	76	59	61	84	79	65	51	51	84	86	64	79	71
Er wordt ingezet op een Europese regel die jongeren van onder 15 verbiedt om social media te gebruiken	68	84	53	68	79	86	61	45	45	82	64	82	67	82
De huishoudelijke hulp wordt niet meer vergoed voor mensen met voldoende inkomen	66	83	46	71	71	81	63	57	50	78	67	72	80	56
Er wordt een suikertaks ingevoerd	48	76	19	49	70	62	36	19	21	66	43	40	69	38
De werkloosheidsuitkering wordt verkort van twee naar één jaar	43	58	39	66	27	53	50	32	50	45	32	52	41	28
Mensen met een laag inkomen maar met voldoende spaargeld kunnen geen nieuwe sociale huurwoning meer krijgen	35	44	27	51	31	49	33	26	30	38	33	31	28	27
Het eigen risico in de zorg stijgt van 385 naar 460 euro per jaar	28	54	7	46	24	47	21	11	19	39	6	27	20	20
Vanaf 2033 gaat de AOW-leeftijd omhoog met de levensverwachting	25	52	9	37	35	35	11	10	17	32	7	19	30	14
Er gaat minder geld naar de ouderenzorg	8	18	3	13	5	12	6	5	9	7	7	4	9	2

3.2 Wonen

De investeringen in woningbouw die het kabinet wil doen kunnen op steun rekenen. Dat geldt ook voor het plan om bezwaarmogelijkheden voor omwonenden in te perken.

Het handhaven van de hypotheekrenteaftrek zorgt voor meer verdeeldheid: 42 procent staat daar achter, 26 procent niet. Rechtse kiezers (VVD, JA21, PVV, FvD) kunnen zich over het algemeen vinden in dit voornemen. CDA-kiezers (45% voor, 24% tegen, rest neutraal of weet niet) en D66-kiezers (40% voor, 35% tegen) zijn hier al minder enthousiast over. Kiezers van GL-PvdA, SP en PvdD zijn duidelijk tegen dit plan.

Tabel 3.3: Hieronder volgt een aantal maatregelen uit het regeerakkoord. Kunt u voor iedere maatregel aangeven in hoeverre u hier achter staat?

Basis: allen (n = 2.614).

	Sta ik volledig / enigszins achter	Neutraal	Ben ik enigszins / volledig tegen	Weet niet
Er gaat vanaf 2029 jaarlijks 1 miljard euro naar de bouw van betaalbare woningen	72%	17%	7%	4%
Het wordt moeilijker voor omwonenden om bezwaar te maken tegen de bouw van nieuwe woningen	57%	20%	18%	4%
De hypotheekrenteaftrek blijft behouden	42%	24%	26%	7%

Tabel 3.4: Maatregelen wonen, naar huidige politieke voorkeur (in percentages 'mee eens')

	Totaal	D66	PVV	VVD	GL-PvdA	CDA	JA21	FvD	BBB*	CU	SP	SGP	PvdD	50PLUS
Er gaat vanaf 2029 jaarlijks 1 miljard euro naar de bouw van betaalbare woningen	72	86	56	75	84	87	72	55	50	83	74	62	69	76
Het wordt moeilijker voor omwonenden om bezwaar te maken tegen de bouw van nieuwe woningen	57	73	45	73	60	77	59	34	42	64	49	60	54	63
De hypotheekrenteaftrek blijft behouden	42	40	52	63	19	45	54	54	42	32	21	47	24	47

3.3 Defensie en internationale relaties

Zes op de tien kiezers steunen de extra investeringen in Defensie die het nieuwe kabinet voornemens is, evenals de voortdurende steun aan Oekraïne.

Kiezers zijn enthousiaster over extra belastingen voor bedrijven (64% voor) dan voor burgers (36% voor). Kiezers van de coalitiepartijen vinden het wél een goed plan als de belastingen voor burgers omhoog om de defensie-uitgaven te dekken (CDA: 67%, D66: 63%, VVD: 59%), maar dat geldt niet voor kiezers van oppositiepartijen, aan zowel linker- als rechterzijde (kiezers van GL-PvdA, SP, PvdD, PVV, JA21, BBB en FvD zien hier in meerderheid niet voor).

De geplande investeringen in ontwikkelingssamenwerking kunnen evenmin op brede steun rekenen. Circa één op drie vindt het goed dat hier meer geld voor wordt vrijgemaakt, met name kiezers van de links-progressieve partijen en CU steunen het plan.

Tabel 3.5: Hieronder volgt een aantal maatregelen uit het regeerakkoord. Kunt u voor iedere maatregel aangeven in hoeverre u hier achter staat?

Basis: allen (n = 2.614).

	Sta ik volledig / enigszins achter	Neutraal	Ben ik enigszins / volledig tegen	Weet niet
Om de extra Defensie-uitgaven te dekken gaan belastingen voor bedrijven omhoog	64%	16%	17%	3%
Nederland blijft Oekraïne politiek, militair en financieel steunen tegen Rusland	61%	17%	18%	4%
Er gaat veel meer geld naar defensie	61%	16%	20%	3%
Om de extra Defensie-uitgaven te dekken gaan belastingen voor burgers omhoog	36%	17%	44%	3%
Er gaat meer geld naar ontwikkelingssamenwerking	30%	22%	44%	5%

Tabel 3.6: Maatregelen Defensie & internationale relaties, naar huidige politieke voorkeur (in percentages 'mee eens')

	To-taal	D66	PVV	VVD	GL-PvdA	CDA	JA21	FvD	BBB *	CU	SP	SGP	PvdD	50P LUS
Om de extra Defensie-uitgaven te dekken gaan belastingen voor bedrijven omhoog	64	86	41	70	85	88	52	23	45	74	73	57	60	68
Nederland blijft Oekraïne politiek, militair en financieel steunen tegen Rusland	61	86	31	77	85	86	55	13	50	80	72	54	64	61
Er gaat veel meer geld naar defensie	61	77	54	81	61	85	69	32	42	69	49	73	38	65
Om de extra Defensie-uitgaven te dekken gaan belastingen voor burgers omhoog	36	63	17	59	36	67	23	7	17	51	14	46	28	19
Er gaat meer geld naar ontwikkelingssamenwerking	30	53	6	15	67	41	6	7	13	65	31	29	65	10

3.4 Asiel en migratie

Het kabinet is voornemens veel asielmaatregelen van het vorige kabinet Schoof aan te houden, met uitzondering van de Spreidingswet, die toch wordt behouden. Dat kan op goedkeuring van de helft van de kiezers rekenen.

Een tweetal maatregelen krijgt daarnaast ruime bijstand: criminele asielzoekers harder aanpakken en een tijdelijke asielstop instellen als de opvang van asielzoekers volloopt. De eerste maatregel kan ook op steun van links-progressieve kiezers rekenen, maar de tijdelijke asielstop niet. Rechtse kiezers steunen deze maatregelen duidelijk allebei.

Over twee andere asielmaatregelen zijn de meningen verdeeld. Kiezers van D66 (56% voor) en andere links-progressieve partijen vinden het veelal goed als er meer geld naar asielprocedures en -opvang zou gaan. Onder kiezers van CDA (37%) en VVD (25%) is hier minder enthousiasme voor, en dat geldt nog sterker voor kiezers van rechtse oppositiepartijen. Over het tweestatusstelsel, waarbij oorlogsvluchtelingen minder rechten krijgen dan vluchtelingen die vanwege persoonlijke vervolging vluchten, zijn de achterbannen van de centrum- en rechtse partijen intern ook verdeeld.

Tabel 3.7: Hieronder volgt een aantal maatregelen uit het regeerakkoord. Kunt u voor iedere maatregel aangeven in hoeverre u hier achter staat?

Basis: allen (n = 2.614).

	Sta ik volledig / enigszins achter	Neutraal	Ben ik enigszins / volledig tegen	Weet niet
Criminele asielzoekers worden harder aangepakt	88%	6%	4%	3%
Als de opvang van asielzoekers volloopt komt er een tijdelijke asielstop	71%	13%	13%	4%
De spreidingswet (een wet die bepaalt hoeveel asielzoekers gemeenten moeten opvangen) blijft behouden	50%	19%	26%	5%
Er gaat meer geld naar asielprocedures en opvang	30%	18%	48%	4%
Vluchtelingen die vluchten voor oorlog krijgen minder rechten bij hun asielaanvraag dan vluchtelingen die persoonlijk worden vervolgd	27%	30%	30%	13%

Tabel 3.8: Maatregelen asiel & migratie, naar huidige politieke voorkeur (in percentages 'mee eens')

	Totaal	D66	PVV	VVD	GL-PvdA	CDA	JA21	FvD	BBB*	CU	SP	SGP	PvdD	50P LUS
Criminele asielzoekers worden harder aangepakt	88	91	94	94	69	98	97	93	87	87	90	97	68	93
Als de opvang van asielzoekers volloopt komt er een tijdelijke asielstop	71	64	89	89	28	83	91	84	91	61	61	90	38	87
De spreidingswet (een wet die bepaalt hoeveel asielzoekers gemeenten moeten opvangen) blijft behouden	50	81	16	52	81	74	22	7	23	82	64	28	60	39
Er gaat meer geld naar asielprocedures en opvang	30	56	4	25	67	37	4	4	2	48	41	20	62	14
Vluchtelingen die vluchten voor oorlog krijgen minder rechten bij hun asielaanvraag dan vluchtelingen die persoonlijk worden vervolgd	27	32	31	41	15	30	31	33	22	24	13	38	17	26

3.5 Klimaat & stikstof

Een nipte meerderheid is het eens met het plan van het nieuwe kabinet om meer kerncentrales te bouwen (55%). Het openstellen van Lelystad Airport voor vakantievluchten en investeren in windenergie op zee kan op steun van precies de helft rekenen.

Men is vaker voor het vasthouden aan de klimaatdoelen (42%) dan tegen (29%) – met name links-progressieve kiezers vinden dit goed, maar ook de achterbannen van CDA en CU kunnen zich hierin vinden. Kiezers van de VVD zijn er duidelijk verdeeld over (37% voor, 31% neutraal, 30% tegen, rest weet het niet), terwijl rechts-conservatieve kiezers er niet blij mee zijn. Zo zegt 60 procent van de JA21-kiezers tegen vasthouden aan de klimaatdoelen te zijn. Vergelijkbare verdeeldheid zien we bij het voornemen om de stikstofplannen van Rutte-IV alsnog uit te voeren.

Tabel 3.9: Hieronder volgt een aantal maatregelen uit het regeerakkoord. Kunt u voor iedere maatregel aangeven in hoeverre u hier achter staat?

Basis: allen (n = 2.614).

	Sta ik volledig / enigszins achter	Neutraal	Ben ik enigszins / volledig tegen	Weet niet
Er komen meer kerncentrales	55%	21%	18%	6%
Lelystad Airport gaat open voor vakantievluchten	50%	23%	20%	7%
Er gaat meer geld naar windenergie op zee	50%	23%	22%	5%
Er wordt vastgehouden aan de bestaande klimaatdoelen	42%	24%	29%	6%
De stikstofplannen van het kabinet Rutte-IV worden alsnog uitgevoerd	34%	24%	28%	13%

**Toelichting: “Er gaat 20 miljard naar het stikstoffonds. Alle sectoren moeten minder stikstof uitstoten. Als het doel in 2035 niet wordt gehaald kunnen veehouderijen gedwongen worden om te krimpen..”*

Tabel 3.10: Maatregelen klimaat & stikstof, naar huidige politieke voorkeur

	Totaal	D66	PVV	VVD	GL-PvdA	CD A	JA2 1	FvD	BB B*	CU	SP	SG P	Pvd D	50P LUS
Er komen meer kerncentrales	55	59	50	78	35	69	78	71	49	48	47	68	27	54
Lelystad Airport gaat open voor vakantievluchten	50	50	53	72	23	67	66	52	44	37	43	56	30	61
Er gaat meer geld naar windenergie op zee	50	83	27	48	77	65	26	10	32	59	58	24	80	50
Er wordt vastgehouden aan de bestaande klimaatdoelen	42	80	13	37	75	64	14	4	22	63	45	21	62	27
De stikstofplannen van het kabinet Rutte-IV worden alsnog uitgevoerd	34	68	7	39	63	51	11	3	6	41	28	16	58	11

4 Vertrouwen als minister-president

Rob Jetten is de beoogde premier van het nieuwe kabinet. Vier op de tien kiezers (42%) hebben nu zeer of redelijk veel vertrouwen in hem in deze rol, voor drie op de tien (30%) is dat vertrouwen helemaal niet groot of zeer klein. Zestien procent zit daartussen in, de rest heeft geen oordeel over hem (11%) of kent hem niet (2%).

Niet verrassend hebben D66-kiezers veel vertrouwen in hem (93%), dat geldt ook (maar iets minder) voor de CDA-achterban (71%). Opvallend is dat onder kiezers van GL-PvdA het vertrouwen in Jetten als premier relatief hoog is (63%), hoger dan onder VVD-kiezers (50%).

Kiezers van andere links-progressieve partijen hebben per saldo redelijk wat vertrouwen in Jetten als premier. Rechts-conservatieve kiezers hebben juist weinig vertrouwen in het premierschap van Jetten.

Tabel 4.1: Hoe groot is uw vertrouwen in Rob Jetten als minister-president?

Naar huidige politieke voorkeur. Basis: allen (n = 2.614).

	Totaal	D66	CDA	GL-PvdA	CU	VVD	PvdD	SP	50+	JA21	SGP	BBB*	PVV	FvD
Zeer/redelijk groot	42%	93%	71%	63%	50%	50%	49%	24%	23%	13%	11%	10%	7%	3%
Niet zo groot	16%	2%	16%	18%	9%	26%	18%	34%	28%	26%	22%	25%	16%	9%
Helemaal niet groot/zeer klein	30%	2%	8%	9%	25%	16%	22%	26%	34%	55%	57%	54%	67%	83%
Ik weet niet wie dit is	2%	0%	1%	1%	3%	0%	2%	3%	3%	1%	0%	3%	2%	1%
Ik heb geen oordeel	11%	2%	5%	9%	13%	8%	9%	14%	11%	4%	9%	7%	8%	5%

*Indicatief vanwege een beperkt aantal waarnemingen (n < 50).

5 Zetelpeiling

5.1 Verlies voor PVV, coalitiepartijen houden stand

Om te meten of het nieuws over de formatie impact heeft op de electorale verhoudingen begon de vragenlijst – zoals altijd – met de vraag over stemintentie. Bovendien is dit de eerste Ipsos I&O-zetelpeiling na het afsplitsen van zeven PVV-Kamerleden, die als Groep Markuszower verder gaan.

Deze peiling laat verlies bij de PVV zien. De partij van Geert Wilders levert 4 zetels in sinds medio januari en komt op 19 zetels, 7 zetels minder dan de partij behaalde bij de Tweede Kamerverkiezing eind vorig jaar. JA21 (+3 sinds 19 januari) en FvD (+2) profiteren. Groep Markuszower is in deze peiling niet als voorgecodeerde antwoordmogelijkheid voorgelegd, maar respondenten konden hier wel voor kiezen via ‘anders, namelijk...’. Twee respondenten noemen de groep hier spontaan, ruim onvoldoende om in de buurt van een zetel te komen.

De coalitiepartijen houden stand, al groeien ze niet. Sinds 19 januari zien we bij hen geen significante verschuivingen. D66 is virtueel nog steeds de grootste partij met 26 zetels. Sinds de Tweede Kamerverkiezingen staat alleen het CDA nipt op verlies (-3).

Figuur 5.1: Zetelpeiling Ipsos I&O 2 februari 2026

Basis: heeft partij van eerste voorkeur (n=2.190)

Onderzoeksverantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdag 30 januari tot en met maandag 2 februari, 9 uur. We voerden het onderzoek uit in samenwerking met Pauw & de Wit.

In totaal werkten 2.614 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek. De steekproef is grotendeels getrokken in het I&O Research Panel. Een deel (n = 221) deed mee via PanelClix. Dit zijn voornamelijk jongeren, lager opgeleiden en respondenten met een niet-westerse achtergrond.

Weging en marges

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in oktober 2025. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard (CBS). Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent. Bij een steekproef van n=2.000 en een uitkomst van 50 procent is er sprake van een foutmarge van plus of min 2,2 procent.

I&O Research Panel

Het I&O Research Panel is geworven op basis van aselechte personen- en huishoudensteekproeven op traditionele manier (geen zelfaanmelding). Het I&O Research Panel werkt met een spaarprogramma, waarbij deelnemers punten sparen afhankelijk van de lengte en complexiteit van de vragenlijst. Deze punten kunnen later worden ingewisseld voor Bol.com-tegoed of een donatie aan een goed doel.

Ipsos I&O

Ipsos I&O komt voort uit het samengaan van I&O Research en Ipsos.

Ipsos I&O is het grootste onderzoeksbureau van Nederland (volgens het Trendrapport Data & Insights Network, 2024). Het is onze missie bij te dragen aan beter onderbouwde keuzes van onze klanten, op basis van onderzoek en advies.

Ipsos I&O Publiek werkt voor overheids- en non-profitorganisaties. Ipsos I&O is lid van het Data & Insights Network (D&IN) en onderschrijft de internationale ICC/ESOMAR-gedragscode voor markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. Ipsos I&O is ISO 9001-, ISO 20252-, ISO 27001-, ISO 27701- en NEN-5710 gecertificeerd. Het online onderzoekspanel (I&O Research Panel) is ISO 20252-Annex A gecertificeerd. Dit is de norm voor online en offline access panels.

Contactgegevens

Ipsos I&O

Zuiderval 70
7543 EZ Enschede
053 - 200 52 00

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
020 – 308 48 00

Amstelveenseweg 760
1081 JK Amsterdam
020 - 607 07 07

Ericssonstraat 2
5121 ML Rijen
020-607 07 07

